

לילדי הגן

לילה מטפסת למעלה.

נועה בקר.
איורים: שירה קורח.
הקיבוץ המאוחד, 2013,
23 ע', מנוקד.

תרגול מניית המספרים בעשרת הראשונה, קדימה ולאחור, נעשה באמצעות סיפור המעורר הזדהות רגשית ואיורים רבי חן. לילה הקטנה, ילדה פעלתנית וערנית, אוהבת לטפס על הסולם ולספור את שלביו. כאשר דומא החתול שלה נעלם, לילה שומעת אותו מיילל על הגג. היא מבינה שדומה פוחד לרדת ומתחילה לטפס על הסולם כדי לעזור לו, תוך שהיא מונה את שלביו. לאחר שהיא מגיעה אל החתול ומרגיעה אותו, היא מגלה שקשה לה לרדת וקוראת לאביה. אבא נוזף בלילה שטיפסה לבד ללא רשות, ועולה לחלץ את הילדה והחתול. ברדתם הם מונים את שלבי הסולם לאחור מעשר עד אחת.

לאיתי יש ארנב.

נירה הראל.
איורים: רונה מור.
זברה הפקות, 2012, 22 ע',
מנוקד.

איתי קשור מאוד לארנב הצעצוע שלו, למרות שאווננו האחת חסרה. יום אחד בשעת משחק בגן השעשועים, איתי נופל ונפצע. אבא רץ אתו למרפאה אבל בסיום הטיפול מתברר שהארנב נעלם. אבא ואיתי שבים לגינה, אך אינם מוצאים אותו ואיתי עצוב ומאוכזב. אימא מבטיחה שתקנה לו ארנב חדש, אך איתי מתגעגע לארנב המוכר שלו. לאחר זמן כשהוא מבקר עם אמו בקניון, הוא רואה ילדה שמציגה את צעצועיה למכירה על ספסל. איתי מזהה ביניהם את הארנב שלו, שתוקן בינתיים, אך אז מושך את תשומת לבו גם רובוט צעצוע. אימא מסכימה לקנות רק צעצוע אחד ואיתי מתלבט. כאשר בא ילד אחר ומתעניין ברובוט, איתי ממחרת לקחת אותו. אך כאשר הוא יוצא עם אמו מהקניון, הוא מתחרט, משיב את הרובוט ולוקח את הארנב שלו. הסיפור ממחיש את משמעותו של 'חפץ מעבר' עבור הילד הצעיר ומבטא בצורה אמינה את רגשות הילדים.

מאחורי הדלת יש שביל.

גיל-לי אלון קוריאל.
איורים: גיל-לי אלון
קוריאל.
הקיבוץ המאוחד, 2012,
22 ע', מנוקד.

סיפור מסעו והתנסותו בעצמאות של ילד קטן שיוצא מביתו והולך להנאתו ברחוב, חוצה את הגן, מתבונן בצלו המלווה אותו וסופר את צעדיו. האיורים הגדולים ומלאי הפרטים יוצרים את מלאות המרחב המקיף את

הילד ומושך את תשומת לבו, על האנשים, הבתים, החי והצומח שבו. בסיום המסע, כשהילד מגיע לדלת ומצלצל בפעמון עובר על המתבונן רגע של מתיחות וחשש, שמא הילד איבד את הדרך לביתו. אלא שאז מתברר שגיבור הסיפור הצליח במשימה והגיע לבית הסבתא, המקבלת את פניו באהבה. האיורים העדינים עומדים במרכז הספר ומשלימים את הטקסט המצומצם תוך שיקוף נקודת המבט הילדית. כך למשל מתברר למתבונן בפרטי האיור שהילד אמנם צועד לבדו, אך אביו מתבונן ומשיג עליו מרחוק. בדרך מעודנת מעביר הספר מסר המחזק את ביטחון הילד בעצמו וביכולתו, מתוך הידיעה שהוא אהוב ומוגן. ספירת צעדיו של הילד מלווה בפרטים מאוירים, המתקשרים למספרים שהוא מונה ומעודדים את הקורא להתבונן בתשומת לב בתמונות שלפניו, ולגלות את ההפתעות המסתתרות בהם.

סיפורן של שמונה בנות המשתתפות בחוג לבלט וממשיכות לרקוד בכל מקום גם לאחר סיום השיעור, אך מתקשות לקבל לתוך הקבוצה תלמידה חדשה. המורה מלמדת אותן שאפשר לרקוד ולהתאמן בשלשות במקום בזוגות, ובהדרגה הבנות מסתגלות אל התלמידה החדשה. איש הספרות שמעון זנדבנק תרגם את הסיפור בכישרון רב ויצר טקסט מתננן, עליז, המשתלב עם האיורים הרכים ומלאי ההומור ומעניק הנאה מרובה.

הסיפור על יחסי האהבה בין רוני וחתולתה אילנה, הוא גם סיפור על מחזור החיים ועל פרידה. רוני עוקבת אחרי תהליך השינוי שעובר על חתולתה עד שהיא ממליטה גורה. אולם כשהתהליך חוזר על עצמו עוד מספר פעמים והבית מתמלא בגורים, קשה לאמא לשאת את הצפיפות. על מנת לעזור לילדים המאזינים לסיפור להסתגל לרעיון הפרידה מן הגורים, מסופר שגם החתולים חשו בצפיפות וביקשו מאמא חתולה לעבור לבתים חדשים, "שם יקבלו ילד פרטי משלהם, שיאהב רק אותם, ויהיה להם שקט ונעים." רוני מכינה מודעות ובעקבותיהן באים מבוגרים וילדים שלוקחים את החתולים. רוני נשאר עם אילנה והגורה הראשונה לילה וחושבת לעצמה שבוודאי בקרוב "הכל יתחיל שוב מהתחלה". מחברת הספר היא ציירת ומאיירת, והאיורים מרובי הפרטים המלווים את הספר בצבעים חמים, משלבים טכניקות שונות ומזמינים להתבונן שוב ושוב ולגלות בהם פרטים חדשים.

בכתה של מיס לינה כל בת בלרינה.

גרייס מקרון. איורים:
כריסטין דוניר. תרגום:
שמעון זנדבנק. כתר, 2013,
35 ע', מנוקד.

חתולים למסירה.

הדר ראובן. איורים: הדר
ראובן. מטר, 2013,
36 ע', מנוקד.

איך לרפא כנף שבורה.

בוב גרהם.
איורים: בוב גרהם. תרגום:
תמי הראל. כנרת, 2012,
40 ע', מנוקד.

סיפור עדין ונוגע ללב, המסופר בעיקר באמצעות איוריו ומעלה על נס רגישות, אכפתיות וחמלה של ילד והוריו כלפי ציפור פצועה. הספר משתייך לסוגת ספרי התמונות, בהם נמסר המידע ההכרחי להבנת הסיפור באמצעות הטקסט והתמונות במידה שווה, ומותיר את רוב מלאכת הסיפור בידי הילד המתבונן. במרכז הסיפור ילד קטן בעיר גדולה וסואנת, שמבחין בציפור שנפלה ונפגעה. הוא מעכב את אמו, מרים את הציפור הפצועה בזהירות ולוקח אותה הביתה כדי לטפל בה במסירות ולרפא את הכנף השבורה שלה. כשהציפור מבריאה, הילד משחרר אותה והציפור מתעופפת אל השמיים. הספר מעביר מסר של אהבת בעלי החיים והבנה שבעל החיים שייך לטבע, וכן ביטחון ביכולתו של ילד להגיש עזרה ולנהוג בצורה בוגרת.

אמא עם גלגלים.

מקדה בן-נאה.
איורים: מקדה בן-נאה.
מי-לי, 2012,
22 ע', מנוקד.

מטרת הספר להציג את השונה כבעל ייחוד, שמתמודד בדרכו עם קשייו. הספר מציג במשפטים ספורים ומחורזים אנשים בעלי מוגבלויות ואת החפצים שבהם הם נעזרים: קביים, מקל נחיה, שפת סימנים, ספר בכתב ברייל. בנוסף מוצגות דמויות השונות בהתנהגותן: "דודה גדולה שתמיד תישאר כמו ילדה", "אח מאוד לא שקט שלא מדבר הרבה". המסרים מופיעים בסיום הספר: "כל אחד רואה אחרת / שומע בדרך שונה, הולך, מרגיש, נוגע, אוהב / בצורה שלו היא הכי מתאימה. / כי כל אחד הוא קצת שונה / וכל אחת היא קצת אחרת / וכל אחד מאתנו / צריך למצוא לו את הדרך / להתמודד עם היומיום, / לעמוד באתגרים, / ולמרות המגבלות, / להצליח להגשים לעצמו - / את כל החלומות."

אל תתנו ליונה לנהוג באוטובוס.

מו וילמס. איורים: מו
וילמס. תרגום: גילי בר-
הלל סמו. קלסיקלטה,
2012, 31 ע', מנוקד.

ספר תמונות מינימליסטי מבחינת הטקסט והאיורים שבו, המציג בהומור את ניסיונותיו של ילד לשכנע את המבוגר להרשות לו לעשות דבר שהוא מאוד רוצה לעשות. נושא זה מוצג באמצעות סיפורה האבסורדי של יונה עקשנית שרוצה לנהוג באוטובוס. בפתיחת הספר מופיע נהג אוטובוס ופונה אל הקוראים בבקשה: "אני צריך ללכת רגע לאיזה מקום, אולי תוכלו לשמור פה על העניינים עד שאחזור? [...] אה, ואל תשכחו: אל תתנו ליונה לנהוג באוטובוס". מנקודה זו פוצחת היונה בניסיונות לשכנע את הקוראים לאפשר לה לנהוג באוטובוס שעליו הם אמורים לשמור. היונה מגייסת את כל הנימוקים והמניפולציות הרגשיות המוכרים לכל ילד מניסיונו. כאשר הנהג חוזר לבסוף, הוא נוסע לדרכו והיונה מביטה לעבר משאית אדומה ורומזת בכך על מושא רצונה החדש. ההומור בספר נובע מהעלילה האבסורדית ומן מהפנייה הישירה של הנהג ושל היונה אל הקוראים,

המוזמנים להיות שותפים בהתרחשות שבתוך הספר ולנקוט עמדה לגביה. הקוראים הצעירים מוצאים עצמם בעמדת המבוגר האחראי מול רצונה הילדותי של היונה שאינה מודעת או מתעלמת מהתוצאות האפשריות של הפעולה שהיא רוצה לבצע.

סיפורת של חוקרת הטבע ג'ין גודול, שעסקה בחקר השימפנזים בפארק הלאומי גומבה בטנזניה שבאפריקה וגילתה את יכולותיהם המפותחות, ופועלת כיום לעורר מודעות לסכנת ההכחדה המאיימת על השימפנזים ולנושאי איכות הסביבה. הטקסט התמציתי מספר על ילדה קטנה שלקחה אתה את בובת הקוף האהובה עליה לכל מקום, בילתה את ילדותה בהתבוננות בטבע ובקריאה בספרים על בעלי חיים וצמחים. בעקבות קריאת הספר על טרזן מלך הקופים, הילדה חלמה שגם היא תגור באפריקה כשתגדל, תחיה בין בעלי החיים ותעזור להם, וכשגדלה הגשימה את חלומה. בחירת יוצר הספר להתמקד בסקרנות הילדית, באהבת הטבע, בחלום ובהגשמתו ובדמות הנשית, מעבירים מסר מעצים לקוראים ולקוראות הצעירים.

שיר-סיפורי מחורז, המעניק לגיטימציה לפחדי לילה ומציג אותם כתופעה טבעית וכללית ומציע נחמה ואמונה בכוחו של הילד. רותי שוכבת במיטתה בשעת לילה ופוחדת מן המראות שיופיעו בחלומה. היא מספרת לאבא על מפלצת כחולה ואבא מוריד עבורה מן המדף את יוסי הפיל שיארח לה לחברה. עכשיו יוסי פוחד וקורא לגחלילית לשכב לידו במיטה. יוסי נרגע ונרדם, אולם כעת הגחלילית פוחדת וקוראת לבובה אלישבע. שרשרת הפוחדים נמשכת עד שמצטרפת אליה המפלצת הכחולה, הפוחדת אף היא מן החושך ומן הצללים, ומחפשת את מגעה המרגיע והמנחם של רותי המחבקת אותה מתוך שנתה. הטקסט מתכתב עם שיריה של מרים ילן-שטקליס ועם ספרים נוספים המתארים פחדי לילה, כמו **פחדרון בארון** למרסר מאייר **ולילה בא** לאורה איל. האיורים בעלי אופי סוריאליסטי מחדדים את האווירה החלומית ומשלבים יחד את המפחיד והמרגיע, את האור והצל, את המציאות והדמיון.

הפיה הקטנה משתפת את הקוראים בקשיי חייה של מי שאינה עונה על הציפייה החברתית שתהיה עדינה, נקייה ומנומסת. היא דווקא מעדיפה להשתולל בביצה בחברת הצפרדעים. כשהיא חייבת להוכיח הצטיינות כדי לזכות בכנפי פיות, היא נכשלת במבחנים המקובלים, אבל מצליחה לסייע

אני... ג'ין.

פטריק מקדונל.
איורים: פטריק מקדונל.
תרגום: שהם סמיט ואמנון
כץ. כנרת, 2012,
38 ע', מנוקד.

לילה טוב מפלצת.

שירה גפן.
איורים: נטלי וקסמן
שנקר. עם עובד, 2012,
34 ע', מנוקד.

פית הבוץ.

איימי יאנג.
איורים: איימי יאנג.
תרגום: רימונה די-נור.
אריה ניר, 2013,
30 ע', מנוקד.

לחבריה ולחלוק איתם את הידע שלה. כך היא זוכה בתואר פיית הבוץ, שמקבל הפעם משמעות חיובית ומוערכת.

ספר שמבקש להציג בפני ילדים צעירים משפחות חד-מיניות כאופציה טבעית ושווה לדגמי משפחה שונים הקיימים בחברה. המספר מתאר משפחות שונות שמגיעות לבלות בשבת בפארק הירקון בתל אביב, ביניהן משפחה שיש בה שני אבות, משפחה שיש בה אב ואם, משפחה חד הורית, משפחה דתיה, שתי אימהות, סבא וסבתא שמגדלים את הנכד וזוג מעורב מבחינת מוצא. הסיפור כתוב במשפטים קצרים ומחורזים ומלווה באיורים צבעוניים ועליזים המשרים אווירה נעימה.

דמותו המוכרת של חתול תעלול, גיבור ספרו של דוקטור סוס, משמשת כאן כמדריך שמזמין את הילדים לסיור בחלל, במטרה להכיר את מערכת השמש. במשפטים קצרים ומחורזים מציג חתול תעלול את שמות הכוכבים ומאפיין אותם. הסיפור מקנה מידע לגבי הירח, השמש, כדור הארץ וכוכבים נוספים, לגבי אסטרונואוטים ועבודתם ומעורר סקרנות ללמידה נוספת. האיורים מציגים את הדמויות המוכרות לילדים מספריו המקוריים של דוקטור סוס וממחישים את המושגים המתוארים.

סיפור פסיכולוגי טיפולי לילדים שסובלים מגירושי הוריהם. הוריו של מוקי, הכלב הקטן, התגרשו. הם כועסים זה על זה ושניהם נזופים בבנם ואינם מרוצים מהתנהגותו. אמו אומרת לו: "אמרת לי להתנהג בנימוס ולא להיות כל כך זועם וחצוף ומרגיז וכעוס. ובקיצור – אמרתי שלא תתנהג כמו אבא שלך", ואילו אבא נוזף בו שלא יתנהג כמו אמו. מוקי חש שהוא קרוע בין הוריו. אמו ומוקי הולכים להתייעץ עם ברוננו, הכלב הזקן. ברוננו מספר למוקי סיפור מהחיים ומסביר לו שפרידת הוריו לא התרחשה באשמתו. הוא משקף למוקי את מצב הבלבול שהוא חש ומבטיח לו שהוריו ממשיכים לאהוב אותו.

ג'רלדין, גיבורת הספר "נסיכת פיות כזאת", ששכנעה את הקוראים שכל בת יכולה להיות נסיכה אם היא מרגישה שהיא כזאת, מספרת הפעם על מה שאירע כשהשתתפה בהצגה. היא אמנם הייתה בטוחה שהיא מתאימה לקבל את התפקיד הראשי של נסיכת הברדלח בעלת התלבושת המיוחדת. אבל המדריכה בחרה בה לתפקיד ליצן החצר בשל אופייה התוסס. ג'רלדין מתקשה לכבוש את קנאתה ואכזבתה ומחליטה לחבוש להופעה את הכתר

משפחות פארק

הירקון.

חן שבתאי.

איורים: יעל פושקין. 2012,
ח. שבתאי, 24 ע', מנוקד.

עד לחלל ועד בכלל:

טיול אל מערכת

השמש שלנו.

טיש ראבי.

איורים: אריסטידס רואיז,
תרגום: לאה נאור. כתר,
סדרת ספריית הלימוד של
דוקטור סוס. 2013,
44 ע', מנוקד.

העולם המבולבל של

מוקי.

ג'אנט רנדראס.

איורים: אימקה זניקסון.
תרגום: עשי וינשטין. ספר
לכל, 2013, 24 ע', מנוקד.

נסיכת פיות כזאת

במרכז הבמה.

ג'ולי אנדרוז ואמה וולטון
המילטון. איורים: כריסטין
דוניר. תרגום: מיכל אלפון.
כתר, 2012, 30 ע', מנוקד.

שלה מתחת לכובע הליצן שקיבלה מהמדריכה. במהלך הריקוד היא נכשלת בצעדיה, אבל כשהכתר של הילדה שמגלמת את הנסיכה נופל ומתרוסק במהלך ההופעה, היא מעניקה לה בנדיבות את הכתר שלה ומגלה שנתינה היא קבלה משמעותית ומהנה...

ספר תמונות המוריסטי, העוסק בתהליך הקריאה ובתפקידו של הקורא כמחלץ המשמעות מן היצירה השלמה המורכבת מן הטקסט והאיור. גיבור הסיפור, ברווז שיצא לחופשה בחוף הים, פונה ישירות אל קוראי הספר ומבקש מהם לא להפוך דפים בספר. הברווז מסביר שהוא רוצה להישאר באותו דף בו הוא מצויר, להתרווח בכיסא הנוח וליהנות מיופיו של הטבע. הפיכת הדף על ידי הקוראים גורמת להתרחשויות לא נעימות עבורו – הציפור מטילה את צרכיה על ראשו, הסרטן צובט אותו, גברים משחקים במטקות מולו ואנשים רבים ממלאים את החוף. כאשר מגיעה ספינת שודדי ים המאיימים לבשל אותו, דורש הברווז בתוקף לשוב לעמוד הראשון. לבסוף הוא מודיע על פרישתו מן הספר, אבל אז שודדי הים מבקשים מהקוראים לא להפוך את הדפים כיוון שהסיפור שלהם רק התחיל. הילדים הצעירים ייהנו מן העמדה המעניקה להם כוח ביחס לדמויות המאיימות וגם ביחס לגיבור הסיפור.

סיפור תמציתי הכתוב בנימה מחויכת ועוסק במשאלות ובמימושו, בבדידות ובחברות ובאהבת בעלי חיים, ומעביר מסר של ראיית המצוי לעומת הרצוי. הנרי רוצה מאוד שיהיה לו כלב שעמו יוכל לשחק. הוא מפרסם מודעה בה כתוב שמבוקשת חית המחמד המושלמת ומתאר בה את הכלב שהוא רוצה. במקביל, ברווז אחד שגר לבדו בבדידות, קורא בעיתון את המודעה וחולם על חבר שאתו יוכל לבלות ולהפיג את הבדידות. הוא מחליט להתחפש לכלב ויוצא לפגוש את הנרי. הברווז משחק עם הנרי ומעמיד פנים שהוא כלב, אך תחפושתו נחשפת. הנרי מתאכזב לרגע, אך אז מרים את הברווז ונושא אותו הביתה. הנרי מטפל בברווז, מכין רשימה של המעלות שלו ומאמץ אותו כחית המחמד המושלמת עבורו. הספר מופנה לילדים בגיל הרך ובשלב ראשית הקריאה, אך הוא מתאים לכל גיל בכך שהוא בוחן את הנטייה האנושית לחפש חבר או בן זוג מושלם, על פי אפיונים מוגדרים מראש. המסר שעובר באמצעות הספר הוא שאף אחד אינו מושלם וגם הלא-מושלם יכול להיות נפלא ואהוב.

החופשה.

גלעד סופר.

איורים: גלעד סופר. עם עובד, 2013, 36 ע', מנוקד.

מבוקשת: חיית

המחמד המושלמת.

פיונה רוברטון.

איורים: פיונה רוברטון.

תרגום: מירה מאיר.

ספרית פועלים, 2013,

32 ע', מנוקד.

רוזלינדה.

איריס ארגמן.
איורים: נטעלי רון-רז.
מטר. 2013, 44 ע', מנוקד.

סיפור המקרב לבבות על ידידות בין שונים ועל מכתבים כאמצעי תקשורת. רוזלינדה המכשפה יושבת על ענף עץ ברחוב ומתבוננת בדוור המחלק מכתבים. מכתב אחד מתעופף מתיקו ונוחת בכף ידה. למרות סקרנותה, היא מחליטה לרדת מן העץ ולהחזיר את המכתב לדוור. ההיכרות ביניהם מולידה ידידות וקבלה הדדית, השזורים בסיפורים פיוטיים על מכתבים ושולחיהם. לשאלתה מה יש במעטפה עונה הדוור בלשון ציורית ומסביר ש"המעטפה היא כמו קופסה שמחביאה בתוכה סוכריות קטנות וצבעוניות. הסוכריות שבקופסה הן כמו המילים שכתובות במכתב". רוזלינדה מתלווה אל הדוור לחלוקת המכתבים, שומעת את סיפוריהם של מקבלי המכתבים ומחליטה לכתוב מכתב בעצמה לדוור אהרון ולהזמינו לבקר בביתה.

לכיתות א'-ב'

מי שם בחלון?

טליה ברקוביץ-זהבי.
צילומים: טליה ברקוביץ-זהבי. אוריון, 2012,
71 ע', מנוקד.

סיפור של התבוננות ומעקב של ילד אחר ציפור הבונה קן על אדן החלון שלו, דוגרת על הביצים שהטילה ומחליפה משמרות עם בן זוגה עד לבקיעת הגוזלים וגדילתם. הקוראים עוקבים עם המספר אחר הציפורים המאכילות את הגוזלים, מנקות אחריהם ואף מאמנות אותם במעוף. הסיפור כתוב בחרוזים ומלווה בצילומי תקריב מרהיבים שצילמה המחברת. בסיום הסיפור מצורף דף מידע על ציפור הצוצלת, מקור שמה והרגליה.

כרובינה.

תמר הוכשטר.
איורים: תמר הוכשטר.
מטר, 2012,
32 ע', מנוקד.

סיפור על התקשרות וקושי להיפרד, שבמרכזו כרובינה, ילדה ג'ינג'ית עצמאית וחריפת לשון שמבקשת להרוויח כסף ולכן מחליטה למכור את צעצועיה. היא בוחנת אותם ומתלבטת על מי מהם תוכל לוותר. לבסוף היא בוחרת מתוכם את בובת הברווז הישנה שלה, יוצאת לרחוב ומכנה דוכן ושלט המכריז על מכירה במבצע. העוברים ושבים ניגשים אליה ומתעניינים במחירו של הברווז. כרובינה מתמקחת איתם ומנסה להציג את מעלותיו של הברווז השבור. לבסוף כשנמצאת לקוחה שמעוניינת לקנות את הצעצוע עבור נכדתה, כרובינה מתקשה להיפרד ממנו ומודיעה ששכחה שהיא צריכה אותו. ההומור המרכזי את תיאור קשיי הפרידה של הילדה מהצעצוע האהוב מתעצם בזכות הפערים בין הטקסט והאיור, בין הכינויים שכרובינה ממציאה ללקוחותיה ובין המראה האקטואלי שלהם. זהו סיפור עכשווי שמציג את ילדי עידן השפע, הנראים בוגרים ומתוחכמים, אך הם בעלי צרכים רגשיים כפי שהיו לילדים מאז ומתמיד. סיפור שנון ומצחיק המגלם בתוכו אמת חיים.

נמרת.

אורנה לנדאו.
איורים: עומר הופמן.
זמורה ביתן, 2012.
30 ע', מנוקד.

סיפור מתוחכם ומשעשע על בוקר שמתחיל ברגל שמאל, כשאימא מעירה את בתה הקטנה (המכונה 'משוש לביל') והילדה טוענת שהיא חולה. האם בודקת את סימני המחלה המקובלים – כאב גרון, בטן או פריחה, אך מגלה שהילדה הפכה לנמר. אחיה של הילדה מציעים לקחת אותה לרופא, אבל שם הנמר משתולל ומפחיד את הילדים הממתינים לתורם. האם וילדיה נוסעים לוטרניר והוא טוען שגור הנמרים חמוד ובריא, ואינו יודע איך להפוך אותו בחזרה לילדה. המשפחה ממשיכה ונוסעת לגן החיות, אבל שם מכניסים את הגור לכלוב, למורת רוחם של הנמר והאם. אימא מבינה שהדרך לרפא את בתה היא לפנק אותה ולהעניק לה מנה גדושה של תשומת לב, עד שבסוף הערב הילדה חוזרת לעצמה ונרדמת שמחה ורגועה לצד אמה. הסיפור כתוב בנימה אירונית ולכן אינו מיועד לילדים קטנים, שיחמיצו את ההומור ועלולים להבין את הסיפור ברמה הקונקרטי של העלילה הגלויה ולמצוא אותו מפחיד.

מחנה אמונים לנסיכות.

תמי סאואר וג'ו ברגר.
איורים: ג'ו ברגר. תרגום:
אביגיל גרייף-קנטורוביץ'.
מודן, 2013, 36 ע', מנוקד.

סיפור פמיניסטי הומוריסטי הכתוב בתבנית המעשייה ובמרכזו נסיכה יוצאת דופן, פעלתנית וחובבת ספורט אתגרי, שאינה מצטיינת במיומנויות המסורתיות של נסיכות: נפנוף מלכותי וריקוד ואלס. הוריה ותושבי הממלכה מזועזעים מהתנהגותה והיא עצמה מתוסכלת מחוסר התאמתה לציפיות החברתיות. כשהיא מקבלת הזמנה למחנה אמונים לנסיכות שילמד אותה את הכישורים הקלאסיים הנדרשים, היא מתלהבת מאוד. גם במסגרת המחנה ויולה מתבלטת בהתנהגותה החריגה ומרגישה שאינה מתאימה. בסיום היום הראשון נערכת מסיבה. כשהמורה מזמינה את הבנות לרקוד, מזהה ויולה שדרקון גדול נמצא באולם והיא נאבקת בו בעזרת המיומנויות המיוחדות אותה. היא זוכה באהדת הנסיכות האחרות שמבקשות אותה ללמד אותן את המיומנויות השימושיות. הסיפור מסתיים בתזכורת ש"הנסיכה ויולה לא הייתה מלכותית ולא הייתה מעודנת. אבל... היא הייתה המותק של הממלכה בכל מקרה."

אף על פיל: אוצר שירי ילדים מיידש

איורים: מיכל אריאלי.
תרגום: בני מר. כתר,
2012, 64 ע', מנוקד.

עשרים וחמישה שירים לילדים שנכתבו על ידי תשעה-עשר משוררי יידיש, שכתבו בארצות שונות (בעיקר ממזרח אירופה ובארצות הברית) מראשית המאה העשרים עד אמצעיתה. חלק מהשירים התפרסמו בספרי ילדים, במקראות לבתי ספר ביידיש ובעתוני ילדים. השירים מבטאים נקודת מבט ילדית תמימה, חוויות רגשיות, משחקי ילדים, דמיון, יחסים בין ילדים ומבוגרים והתבוננות בטבע. ביניהם גם שירים הכתובים בנימה של הומור ואירוניה. שמות הילדים וחלק מהמצבים מביאים מניחוח

העיירה היהודית באירופה, והשירים מאפשרים להתרשם מתרבות האידיש ויצירותיה מהתקופה שבין שתי מלחמות העולם.

סיפור דמיוני ומשעשע על שלוש מכשפות שמוזמנות לשמש כשמרטפיות לילדים. כשאימא מתכוננת לצאת, היא מבקשת מבנה הבכור למצוא שמרטפית לו ולאחיו הצעיר. כשמתברר לו שכל השומרות המוכרות עסוקות, הוא גולש באינטרנט ונתקל בפרסומת לשירותי שמרשפות. המכשפות שהוזמנו הביתה יוצאות מתוך המדפסת. למרות הרושם הקשוח הראשוני שהן מעוררות, הן מרקידות את הילדים, מטיסות אותם, משנות את גודלם ואף מסייעות בהכנת שיעורי הבית, תוך כמה קיצורי דרך מפתיעים. בבוקר מתברר שהמכשפות מסוגלות להביא את הילדים לכיתה בדרך קסומה, אך הן מזועזעות מהמחשבה שייאלצו להכין לילדים כריכים. הילדים מסתדרים בעצמם והמכשפות מפצות אותם בארוחת צהרים טעימה שהן מכינות. הסיפור כתוב במשפטים קצרים ומתאים לשלב ראשית הקריאה. הוא מלווה באיורים צבעוניים, קריקטוריים, מלאי פרטים, עליזות והומור. הסיפור יכול לשמש כנקודת מוצא לשיחה עם ילדים על נושאי בטיחות, הכנסת אורחים לא מוכרים לבית ויצירת קשרים באמצעות האינטרנט.

מטרת הספר הכתוב במשפטים קצרים ומחורזים, לעורר מודעות ולספק מידע ברור לילדים אודות מחלת הצליאק וחיבתה של התזונה הנכונה עבור הלוקים במחלה זו. בנוסף, הסיפור מבקש לחזק את כוח התמודדותו של הילד באמצעות הצגת גיבור הספר כילד אמיץ ואחראי. רועי מתואר כילד חובב ספורט ופעלתן, שמתחיל פתאום להרגיש שלא בטוב. הוא מאבד את התיאבון ונשלח לבדיקות שבסופן הוא מאובחן כלוקה בצליאק. הוא מקבל מן הרופאה הסבר מפורט על מהות המחלה והטיפול התזונתי הדרוש ולומד ממה עליו להיזהר ואילו תחליפים מתאימים עבורו. רועי משתף את הקוראים בקושי ובתסכול שהוא חווה, אך גם בהסתגלותו למצב. כאשר אחיו מקנא בו בזכות חטיף חדש שקיבל, הוא מזכיר לו שהחטיף מזכה גם במגבלות, ואילו אביו מוסיף את המסר העיקרי של הספר: "צריך אומץ להיות שונה, לא כל אחד יכול ומסוגל." הסיפור אינו מנסה לייפות את המציאות ובסופו מתברר לרועי שישאל גם להרכיב משקפיים. רועי למד שהוא יכול להתמודד עם מגבלות ולהמשיך בחייו הרגילים בשמחה.

ראיתם פעם שמרשפות?

אילת הלר.
איורים: שירלי ויסמן.
שמשיה כחלחלת, 2012,
ע' 53.

ילד סנדביץ בלי גלוטן.

שחר גיל.
איורים: ישי אורון.
אצבעוני. 2012, ע' 20,
מנוקד.

צ'רצרון שר גם בחורף.

סמי מיכאל.
איורים: ליאורה גרוסמן.
דביר, 2012, ע' 32, מנוקד.

סיפורו של צ'רצרון מרחיב את משל הצרצר והנמלה המוכר והופך אותו לסיפור על אמנות, רב-תרבותיות, חברות בין שונים, התנגדות לדעות קדומות ולשמרנות ויחסי הורים וילדים. צ'רצרון הקטן מתעורר באמצע שנת החורף ומתלונן שמשעמם לו. הוא שר על האביב שיבוא בסיום החורף ובו יזמזמו יחד גחליליות, פרפרים, נמלים ודבורים. אביו מזדעזע מהרעיון שבנו יתרועע עם נמלים, בעוד אמו מתגאה בו. צ'רצרון אינו רוצה לחזור לישון, אלא מציע לארגן נשף שירים וריקודים בהשתתפות הנמלים. אביו כועס וטוען שהנמלים מעלילות על הצרצרים שהם בטלנים המבזבזים את ימי השמש בשירה. צ'רצרון טוען שלא שמע מהנמלה סיפורים כאלה ומציע לאביו לא להאמין להשמצות ולשמועות. הנמלים, הגחליליות והפרפרים מתאחדים יחד להכנת הנשף וכשהאב מגיע אליו הוא מתמלא גאווה בבנו. אבל אז מגיעה הקרפדה וכולם נחרדים מחשש שהיא תטרף אותם. הדבורים והיתושים מתגייסים להבריח את הקרפדה ובשובם ממשיכים כולם את החגיגה. האיורים הצבעוניים והחינניים מדגישים את עושרו ויופיו של עולם הטבע.

מעשייה חינוכית בת זמננו, שבמרכזה נסיכה מפונקת שעוברת תהליך שינוי ולומדת את ערכן של עבודת כפיים, חברות, עבודת צוות ותהליכים שדורשים זמן וכן גם על תפקידו של השליט. המלך באגט מבקש ללמד את בתו להתייחס בכבוד אל משרתי הארמון, לבקש מהם ולא לצוות עליהם, ולמעשה לעשות בעצמה מה שהיא יכולה, במקום לדרוש מהם לעשות זאת עבורה. הוא אומר לה שבעתיד הקרוב יצטרך להעביר את השלטון בשל גילו המתקדם, ורק אם תביא לו את כיכר הלחם האמתית, יידע כי תוכל לשלוט בממלכה במקומו. הנסיכה פונה בחוסר סבלנות אל טבח הארמון, אך המלך אינו מרוצה מן הלחם שהיא מביאה לו. היא פונה למאפייה הסמוכה ומתנסה שוב בתקשורת לקויה עם בעלי המלאכה. גם הפעם המלך אינו מרוצה והנסיכה מקבלת עצה מאחת המשרתות, המפנה אותה אל המכשפה שגרה מחוץ לעיר. המכשפה מביעה רצון לעזור, אך גם נוהגת בנסיכה בתקיפות ומציבה לה גבולות. בעזרת חידות שהיא חדה לה ומשימות הדרגתיות שהיא מציבה בפניה היא מלמדת את הנסיכה ואתה את הקוראים על תהליך הכנתו של הלחם, מזריעת החיטה ועד לאפייה. במהלך עבודתה בשדה פוגשת הנסיכה בנער חביב, שמתידד אותה ומלמד אותה על הדדיות ביחסי חברות. הסיפור עובד גם להצגה מצליחה.

הנסיכה וככר הלחם האמתית.

דן הופרט.
איורים: שרון אלפרט.
הקיבוץ המאוחד, 2013,
ע' 48, מנוקד.

הספרים המעופפים המפלאים של מר מוריס לסמור.

ויליאם ג'ויס. איורים:
ויליאם ג'ויס וג'ו בלום.
תרגום: אירית ארב.
כנרת, 2013,
ע' 48, מנוקד.

סיפור המשלב מציאות ודמיון ועוסק באהבת הספר והקריאה. הסיפור נכתב בעקבות ביקורו של המחבר במקלטים שבהם שהו ילדים לאחר פגיעת סופת הוריקן בעירם ולאחר שנוכח בכוחם המרפא של הסיפורים. הסיפור מוקדש למוריס לסמור, אשר הקדיש את חייו לקידום ספרי ילדים בספריות באמריקה והפך לסרט אנימציה קצר שזכה בפרס האוסקר. גיבור הסיפור הוא אדם מבוגר שאוהב לקרוא ספרים ואף כותב את סיפור חייו. יום אחד כאשר נשבה רוח חזקה וגרמה להרס של בתים ולפיזור המילים מספרו, הוא מתחיל ללכת ובשמיים מעליו הוא רואה אישה מרחפת, כשקבוצת ספרים מעופפים קשורה בחוט מושכת אותה. האישה המעופפת שולחת אליו את הספר האהוב עליה ומוריס הולך בעקבותיו. הוא מגיע לחדר מסתורי מלא בספרים ונשאר בו. הוא עוסק בעבודה ספרנית, מנסה לסדר את הספרים, מתקן את הספרים שהתפרקו ולפעמים שוקע בקריאה. מוריס נהנה לחלוק את הספרים עם אחרים ומאמין שהסיפור של כל אחד חשוב. בלילות הוא שב לכתוב בספרו על חוויותיו, תחושותיו ומשאלותיו. כך חולפים חודשים ושנים, מוריס מזדקן, אבל הספרים שאינם משתנים מטפלים בו וקוראים לו את עצמם בכל לילה. יום אחד כשמוריס מגיע לכתבת העמוד האחרון בספרו, הוא מבין שהגיע הזמן שימשיך הלאה. הוא נפרד מן הספרים ומתעופף. הספרים מגלים שמוריס השאיר אחריו את ספרו, ובתוכו את כל מה ששימח והעציב אותו, כל מה שהוא ידע וכל מה שהוא רצה. הספר מסתיים כשילדה קטנה נכנסת לספרייה והספר של מוריס מתעופף אליה ופותח את דפיו לקראתה והיא מתחילה לקרוא בו. ברמת המשמעות עוסק הספר בכוחה המרפא של הכתיבה ובנחמה המפיגה בדידות שמעניקה הקריאה בספרים. כמו כן הוא נוגע בנצחיותם של אנשים כותבים, שסיפוריהם נשארים בעולם גם לאחר שהם עוברים ממנו.

כשפרדי חוזר הביתה מבית הספר, הוא מוצא ליד דלת ביתו קופסה ששמו רשום עליה. שכנו, מר וסלוב עוזר לו לפתוח אותה ופרדי מגלה בה זוג נעלי ספורט סגולות עם כנפי כסף בצדדיהן ופתק שעליו מודפסות המילים: "כוח זפאטו לפרדי ראמוס". הנעליים מתאימות בדיוק למידתו של פרדי ופרדי רץ לפסי הרכבת, שם הוא אוהב להעמיד פנים שהוא מתחרה בה. פרדי מגלה שהנעליים מעניקות לו יכולת ריצה מהירה במיוחד והוא סקרן לדעת מי שלח לו אותן. במהלך הסיפור מתברר לקוראים שאביו של פרדי, שהיה חייל, נהרג ושמו של פרדי מתמודדת עם דאגות וקושי כלכלי. פרדי מקווה שבעזרת הנעליים יוכל להיות גיבור-על כמו דמות בספר שקרא

כוח זפאטו: פרדי גיבור-על.

ג'קלין גולס. איורים: מיגל
בניטס. תרגום: רונית
רוקאס. ידיעות אחרונות-
ספרי חמד-טל-מאי,
2012, ע' 69, מנוקד.

עם אמו. הוא מנסה לעזור לחבריו ומצליח להציל את הכלב של חברו שרץ לכביש. בסיום הספר מתברר לו שידידו המבוגר מר וסלוב הוא ממציא והוא שהעניק לו את הנעליים. הנעליים שפרדי מוצא והקסם הטמון בהן מהוות דרך להתמודדות עם מציאות יומיומית אפורה. בספר הראשון הוא מנסה להתחקות אחר השולח המסתורי, ובשאר הספרים בסדרה הוא מאמץ את כוח העל שלו לטובת עזרה לזולת.

סיפוריו המבדרים של יפתח המוצלח ממחישים בצורה ציורית ובלתי נשכחת ביטויים בשפה העברית. יפתח הוא בחור מבולבל המבין ביטויים כפשוטם ולכן נקלע למצבים מביכים במקומות העבודה שלו. הסיפורים שזורים בביטויים רבים וביאו להעשרת שפתו של כל הקורא בהם. ההומור הרב מקל על הלמידה ועל זכירת הביטויים הנלמדים. בסיום הספר מובא מילון ביטויים ומטבעות לשון.

שלושה גמדי גינה שמתגוררים בגן השעשועים בשכונה, ונראים לתושביה כפסלים, מתעוררים לחיים בלילות ויוצאים לעולל תעלולים. תושבי השכונה נתקלים בדברים מוזרים שאיש אינו יודע להסביר את מקורם. גברת פרחוני אינה מוצאת את השמלה שתלתה לייבוש, אך מוצאת על חבל הכביסה שלה שמלה שאינה מוכרת לה. בעקבותיה מגלים גם תושבים אחרים שכביסתם הוחלפה. למחרת מגלים תושבים בשכונה שבתיבות הדואר שלהם נמצאים מכתבים שאינם מיועדים להם. גם חבילות מובאות על ידי שליחים לאנשים שלא הזמינו אותן. ביריד האביב השכונתי הם מגלים שמישהו החליף בין סוכר ומלח ובבוקר אחר מתברר להם שמישהו הזיז את מחוגי השעונים. התעלומה אינה מתבררת ולמראית עין נראה שהחיים בשכונה שבו למסלולם, אולם מדי פעם כשהגמדים משועממים, הם מציאים תעלולים חדשים. ספר משעשע, מושך לקריאה, שמעלה חיוך ומעודד ילדים בשלב ראשית הקריאה לקרוא בהנאה.

מיקה עוברת עם הוריה לגור במושב, אבל מתקשה למצוא את מקומה בחברת הילדים, הם לועגים לה שהיא "עירונית מפונקת". יום אחד כשהיא שומעת יללות של גור חתולים שטיפס על עץ, היא עולה להצילו וזוכה באהדת הילדים. מיקה מתיידדת עם יובל ומתברר שגם האימהות שלהם מכירות מזמן ושתי המשפחות מתקרבות, אלא שאז יובל מספר למיקה שהוריו החליטו להיפרד. גם מיקה שומעת את הוריה רבים ונבהלת. המריבות שלהם קשורות בניסיונו של אביה לשכנע את אמה האמנית להפסיק לעשן. מיקה שרוצה מאוד לגדל כלב, אך יודעת שאביה אינו מסכים

יפתח המוצלח.

מיכל חזון.

איורים: אבי עופר. ידיעות אחרונות-ספרי חמד, 2012, ע' 79, מנוקד.

גמדים בשכונה.

רות אורן.

איורים: חוליה פיליפונה-ארז. ידיעות אחרונות-ספרי חמד, 48 ע', מנוקד.

יום בלי לילה.

אורית רינגל-אמיר.

איורים: ליאורה גרוסמן. רימונים, סדרת קוראים צעירים, 103 ע', מנוקד.

לכך, רוצה לתרום להפסקת המריבות בין ההורים. היא משכנעת את אביה שבייא לאמה, חובבת החיות, כלב במתנה אם תצליח להפסיק לעשן. אבא מסכים וגם אמה נענית לאתגר, אבל מבקשת גור מסוג מסוים ונדיר. לאחר שאבא ומיקה מחפשים ומתייעצים עם מביני עניין, מתברר שגור כזה ניתן להשיג רק בחו"ל. כך קורה שאבא מארגן נסיעה לארצות הברית בחופשת פסח ומאתר באמצעות האינטרנט מקום שמגדלים בו גורים כאלה. לאחר שמצאו את הגורה הרצויה, עוברים אבא ומיקה הרפתקה לא נעימה, אבל הסיפור מסתיים בטוב. הסיפור מקנה מידע לגבי כלבים ולגבי הקושי להיגמל מעישון.

לכיתות ג'-ה'

הנקה ופיט.

רן כהן-אהרונוב.
איורים: ולי מינצ'י. כתר,
2013, ע' 65, מנוקד.

סיפור חברותן האופטימי והמרגש של הנקה ופיט, שהתרחש בהולנד בתקופת מלחמת העולם השנייה, מביא בפני הקוראים הצעירים את סיפורם של חסידי אומות העולם שסייעו בהסתרת והצלת יהודים. הנקה הקטנה מועברת בידי הדודה מארי, חברה של סבתה, מבית מסתור אחד למשנהו, עד שלבסוף היא נשארת בבית הוריה של פיט, שמתייחסים אליה בחום כמו אל בתם. פיט מאמצת אותה מיד כאחות וכחברה והשתיים מבלות יחד במשחקים. מידי פעם כשנשמעים קולות חיילים ברחוב, הנקה נכנסת לארון בבהלה ונשארת בו זמן ממושך. פיט מתקשה בתחילה להבין את התנהגותה, אך עם הזמן לומדת לשבת ליד הארון ולספר לחברתה סיפורים מרגיעים. הנקה רוצה לקרוא להוריה של פיט אמא ואבא, אך הם מסבירים לה שהם אוהבים אותה, אך אינם הוריה. בהמשך האב נאלץ להתייצב במחנה עבודה ונעדר הרבה מן הבית, והבנות מתפללות לשובו. הסיפור מסתיים עם סיום המלחמה, כאשר הוריה של הנקה באים לקחת אותה והיא חוששת שלא תכיר אותם. הסיפור מקנה לילדים מושגים ראשונים הנוגעים לקורותיהם של ילדים יהודים בתקופת השואה – הכורח להיפרד מההורים, להסתתר, לחיות בזהות בדויה ולהתמודד עם פחד, סכנה ואי וודאות. עם זאת הסיפור משרה אווירה מרגיעה ונעימה בזכות יחסה של המשפחה שהעניקה להנקה מחסה בביתה. הסיפור מבוסס על קורותיה של הנקה – אמו של המחבר, שהמשיכה בחברותה עם פיט לאורך כל חייה.

אלה בת העשר היא ילדה רגישה שרוצה שכולם יהיו שמחים, שייחנה ויאהבו זה את זה ושאלף אחד לא יהיה עצוב או יסבול. כשאתן אחיה חוזר הביתה עם קופסה ובה ארבעה גורי חתולים, אלה משכנעת את הוריה

אלה של החתולים.

תלמה אדמון.
איורים: הלה חבקין.
זמורה-ביתן, 2011, ע' 95,
מנוקד.

להסכים לטפל בהם. ההורים מנסים לעזור לאלה להבין את המציאות ואת מגבלותיה ולהתמודד עם רצונה של אלה לפתור מצוקות שהיא נחשפת אליהם בסביבתה. הם תומכים בה גם כשהיא מתקשה להשלים עם מותו של אחד הגורים ועם היעלמותו של גור אחר וגם עם התנהגות לא חברתית של אחד מבני כיתה. אלה לומדת שהתנהגותה החיובית והאכפתיות שלה כלפי אחרים מעוררים קינאה וכעס אצל חלק מהילדים. הסיפור הנוגע ללב כתוב בסגנון מיוחד הכולל פניות ישירות של המספרת אל הקוראים, רמזים, הערות לגבי הדמויות וכולל תובנות רגישות וחשובות להתפתחותו הרגשית של כל ילד.

נמרוד וחבריו, גיבורי הספר האהוב **הכדור הוא ה...גול** מככבים גם בספר הזה. נמרוד תלמיד כיתה ו' מוזמן להיבחן לנבחרת הנוער בכדורגל, שם הוא מתוודע לרועי. כשני הצעירים בקבוצה עליהם להוכיח את עצמם ואת יכולותיהם ולהתמודד עם קנאתו של רוני, בנו של מנהל הקבוצה. הוריו של נמרוד מתנים את השתתפותו בנבחרת בהישגיו בלימודים, אבל נמרוד מתקשה להתרכז ולהבין את השיעורים בחשבון. רועי מקבל תמיכה ועידוד מאמו, שחקנית תיאטרון שמגדלת את שני בניה לבד, לאחר שאביהם נטש את המשפחה לטובת קריירה בבלגיה. אולם אחיו הצעיר, שרועי מופקד על הטיפול בו בהיעדרה של אמו, מרגיש מקופח ומתקשה לפרגן לו. כשהקבוצה מתבשרת על נסיעה לצורך משחק בבלגיה, רועי מסרב לנסוע, בשל הרגשות המעורבים שיש לו כלפי אביו, שאינו שומר על קשר עם בניו. מאמן הקבוצה מדרבן אותו להיפגש עם האב ולשתף אותו במה שהוא חש ולבסוף רועי מקבל את עצתו, נוסע ומחדש את הקשר עם אביו. נמרוד נעזר בחברו לכיתה וגם ברועי להשלמת הפער שנוצר בלימודי החשבון ומוכיח לעצמו ולהוריו את יכולתו. הסיפור קולח ומשקף באמינות את עולמם של ילדים ובתוך כך מעביר מסרים בהקשר להגינות בספורט, אלימות, יחסים במשפחה, התמודדות עם קשיים, חברות ועזרה הדדית.

תרגום חדש לספר שפורסם לראשונה בפולין בשנת 1934 המביא את סיפור חייו של לואי פסטר, הכימאי שנחשב לאבי תורת הבקטריוλογία והמיקרוביולוגיה. הספר מלווה את פסטר מילדותו כנער סקרן, מתמיד ואוהב לצייר, על רקע תקופת שלטונו של נפוליאון בצרפת במאה ה-19, מספר על חבריו, לימודיו בפריס ובביזנסון, מחקריו ועבודתו, ומסתיים בבגרותו לאחר שהמציא חיסון כנגד הכלבת. הסיפור מתאר לא רק את שלבי מחקריו המדעיים של פסטר, אלא גם את הקשיים שאיתם התמודד

הכדור הוא ה...גול **חוזר בגדול.**

רבקה מגן.
איורים: דני קרמן. כתר,
סדרת ראשית קריאה,
2013, 162 ע', מנוקד.

נער אחד עקשן.

יאנוש קורצ'אק. תרגום:
אורי אורלב. איורים: ענבל
לייטנר. צלטנר, סדרת
בימת הסופרים, 2013,
138 ע', מנוקד.

מגיל צעיר: הצורך להיפרד מהוריו וללמוד כנער צעיר במקום מרוחק, המחיר ששילמה משפחתו על כך שהקדיש את חייו למדע, המאבק והתסכול מול חוסר האמון של הממסד המדעי של התקופה, תהליכי הניסוי והטעייה המלווים את המחקר. קורצ'אק, מחבר הספר, האמין שחשוב לספר לילדים את ספור ילדותם וחייהם של אותם יחידי סגולה שהצליחו להשפיע על חיי החברה. ספר זה הוא ראשון בסדרה על אישים ידועים. סגנון הסיפור מיושן ומקוטע, אך הוא מעניין ומחייה את אוירת התקופה ואת דמותו של פסטר ותרומתו.

עולמם החברתי של ילדים והתמודדותיהם עם לחצים חברתיים, יחסי כוח ובעיות במשפחה נחשף באמצעות סיפורה של אביגיל, תלמידת כיתה ה', שעוברת לגור בבניין של טליה, מלכת הכיתה. אביגיל לא אוהבת בנות גנדרניות ושתלטניות כמו טליה, שבעבר נהגה להצביע ולצחוק עליה ועל נועם, החבר הכי טוב שלה והשכן הקודם שלה, עמו היא משחקת במשחקים דמיוניים. עלילת הספר עוקבת לסירוגין אחרי אביגיל ואחרי טליה, שהוריה מרבים לריב וצועקים זה על זה, והיא חוששת מפירוק המשפחה ומכך שאביגיל תשמע את המריבות ותספר על כך לבני הכיתה. העלילה העוקבת אחר אביגיל מתפתחת במקביל לפרישת החוקים שאביגיל המציאה לעצמה ובאמצעות קטעים שהיא כותבת ביומנה. מתוך רצון להגן על עצמה ועל מעמדה, אביגיל מעליבה בבית הספר את חברות המעריצות של טליה. אבל כשאודי חוטף את המחברת של אביגיל, טליה מתערבת ומשיבה לה את המחברת. כך מתחילה טליה ליישם את תכניתה הסודית להתיידד עם אביגיל כדי שזו תשמור על סודה. אביגיל, טליה ונועם מתחילים לבלות יחד ויוצרים לעצמם עולם משותף משלהם, בו הם מרשים לעצמם לחשוף את עצמם באופן משוחרר יותר מאשר כשהם נמצאים עם שאר בני הכיתה. הסיפור נוגע ברגישות ובצורה אמינה בקשיים ובכאבים של ילדים, בהיררכיות המנהלות את עולמם ומציע נחמה ועידוד.

סיפור דמיוני על יצירתיות, השראה ועל הכישרונות החבויים בכל אחד. זוטה, המכשפה הקטנה מקבלת ליום הולדת שבע וחצי מתנות רבות וביניהן מחברת ריקה. הוריה מסבירים לה שזו מחברת-ביקורת שמבקרת את מה שבתוכה. זוטה תוהה במה עליה למלא את המחברת. אחותה הקטנה מציירת בה, המורה שלה להיסטוריה כותב בה מתכון לשיקוי וחברותיה כותבות שיר. זוטה חסרת הרעיונות מחפשת השראה וחברותיה מנסות לעזור לה למצוא אותה. עד שתופיע ההשראה, שזוטה מדמיינת אותה

החוקים הסודיים של אביגיל.

רונית רוקאס.
איורים: אלינה גורבן.
כנרת, זמורה-ביתן, 2011,
155 ע'.

זוטה מכשפה חסרת השראה.

אשכר ארבלך-בריפמן.
איורים: גיל טרויצה. כנרת,
2012, 78 ע', מנוקד.

כדמות אנושית, היא מנסה לפתות אותה להגיע ולשם כך היא מציירת, מפסלת, מבשלת, סורגת ומקשטת את חדרה. כשאמה נכנסת לחדרה, היא מתפעלת ממעשי ידיה של בתה ומסבירה לה שכנראה ההשראה כבר ביקרה אצלה...

סיפור בית ספר המתרחש בעולם המכשפות ובמרכזו מילדרד, המכשפה הצעירה הלומדת באקדמיה למכשפות, ונקלעת שוב ושוב לצרות. כשמגיעה תלמידה החדשה, המנהלת מטילה על מילדרד להיות החונכת שלה ולסייע לה להכיר את בית הספר ולהשתלב בו. אבל השידוך בין השתיים מוליד אוסף של סיטואציות מביכות: מוד חברתה נעלבת כשהיא לא פנויה לבלות אתה, מילדרד מתקשה להסתיר את צחוקה כשאיניד מזייפת בשירה בשיעור מוזיקה, היא מנסה לחלץ את הקוף של איניד שעלה על הגג, אבל נתפסת על ידי המנהלת ועפה במפגן התעופה על מטאטאים היישר לתוך חדר המנהלת. למרות כל כישלונותיה, מילדרד מגלה שהצליחה לסיים את שנת הלימודים מבלי שהעיפו אותה...

ג'ני היא חתולה שחורה קטנה וביישנית, שצעף אדום כרוך סביב צווארה. היא מתגוררת עם קפטן טינקר, אבל כשהיא יוצאת לטייל ברחוב ומתוודעת לחתולי השכונה, היא רוצה מאוד להצטרף למועדון החתולים שלהם. לשם כך עליה להדגים כישרון מיוחד, אך היא בטוחה שאינה מצטיינת בדבר. חמשת הסיפורים בספר מתארים את המסיבה הראשונה בה השתתפה ג'ני בחייה, את היום בו איבדה את הצעיף האדום שלה, את השתלשלות האירועים שהובילו לאימוץ דמקה ואדוארד – אחיה החדשים ואת הצטרפותם של האחים החדשים למועדון החתולים. ג'ני מגלה את הכישרון הייחודי שלה ומפגינה אומץ ונחישות אל מול הבעיות השונות שהיא וחבריה נתקלים בהם, במהלך השיטוטים שלהם ברחובות ניו-יורק. האומץ שמפגינה ג'ני קשור לכוח הדרוש כדי להשתלב בסיטואציה חברתית לא מוכרת או מפחידה במיוחד. בין אם מדובר באומץ לרקוד את ריקוד המלחים שלימד אותה קפטן טינקר, או האומץ לומר לאחיה המאומץ את האמת על שיר שכתב. ג'ני מתגברת על הפחד ובוחרת ליהנות מן החיים ולעזור לסובבים אותה וגם לעצמה. הסיפורים של ג'ני משקפים התמודדויות שכמעט כל ילד או ילדה מכירים היטב מחייהם. ג'ני זוכה להערכה ולקבלה בזכות מה שהיא, כפי שאומר לה יושב ראש מועדון החתולים: "אנחנו חולקים לך כבוד מהסיבה הזאת: אף על פי שאת קטנה וביישנית, את תמיד עושה את המיטב שביכולתך".

המכשפה הכי גרועה

מכה שנית.

ג'יל מרפי.

איורים: ג'יל מרפי.

תרגום: גילי בר-הלל סמו.
כנרת, 2012, 92 ע', מנוקד.

ג'ני ומועדון

החתולים.

אסתר אוריל.

איורים: אסתר אוריל

תרגום: שירה חפר.

מודן ואוקיינוס, סדרת
הרפתקה ראשונה, 2013,
159 ע', מנוקד.

לכיתות ו'–חט"ב

הפרפרת במחתרת.

אורה מורג.
איורים: גל אור. ידיעות
אחרונות, סדרת פרוזה
עשרה, 2013, 317 ע'.

ספר מתח היסטורי המשלב עובדות לגבי אירועים שהיו עם דמויות בדויות הלוקחות חלק באותם אירועים. העלילה המרכזית מתארת את פעולות מחתרת האצ"ל בימי שלטון המנדט הבריטי בארץ ישראל ופרשה לא מוכרת של הימצאות בוגד בין הלוחמים, הפועל כסוכן כפול ומעביר מידע לבריטים, עד כדי סיכון הלוחמים בפעולה של פיצוץ מלון המלך דוד. עלילת המשנה מתארת נער ונערה ששרדו ממחנה השמדה באושוויץ ומועברים על ידי חיילי הבריגדה היהודית לבית מחסה לילדים פליטים בצפון איטליה ובהמשך מגיעים לארץ. מישקה, הנער, מאותר ע"י מפקדי האצ"ל ומוזמן להשתתף בפיצוץ מלון המלך דוד והליניקה, שהייתה על אניית המעפילים "כתריאל יפה" מועברת עם חבריה למחנה מעצר בקפריסין ומשתתפת שם בחפירת מנהרה אל מחוץ למחנה. הסיפור מסופר תוך דילוגים בזמן ומתפרש על פני שש שנים, משנת 1943 בתקופת השואה ועד 1948, כשהנציב העליון עוזב את הארץ ושלטון המנדט מסתיים.

שי צ'רקה המאייר והקריקטוריסט מקרב אל בני הנוער, באמצעות קומיקס, שלושה מסיפורי עגנון – "מאויב לאהוב", "מעשה העז", "האדריכל והקיסר". הסיפורים מובאים בלשון היצירה המקורית, כשהם מחולקים ליחידות קצרות המומחשות באיור מלא דמיון והומור, המחייה את המרחב והדמויות המתוארים ומרמז על המשמעות האלגורית הטמונה בסיפורים.

ש"י ועגנון. שלושה סיפורים.

ש"י עגנון.
איורים: שי צ'רקה.
שוקן, 2012, 48 ע'.

רומן מתח רומנטי למתבגרות, שבמרכזו אלי שרידן, תלמידת תיכון, שנעצרת ע"י המשטרה בעוון גרימת שריפה והוריה שולחים אותה לפנימייה מרוחקת. למרבה הפתעתה היא מגיעה לפנימייה יוקרתית ועד מהרה מוצאת לה חברים חדשים. במשך הזמן אלי מגלה שאקדמיית קימריה אינה פנימייה רגילה ומסתורין אופף את כיתת הלילה ואת התלמידים הבוגרים הלומדים בה. שני נערים בוגרים מחזרים אחריה והיא מתקשה לבחור ביניהם ולהיות בטוחה במי לתת אמון ומי מהם מסכן את ביטחונה. לקראת סיום הספר אלי תגלה את המזימה הגדולה המניעה את צוות המקום ותבין כיצד היא קשורה לדמויות ולאירועים המסתוריים. בספר השני בסדרה, **שקר לבן שקר שחור**, אלי שבה לפנימיית קימריה מחופשת הקיץ אותה בילתה בבית חברתה רייצ'ל, לאחר שהותקפה וניצלה מניסיון חטיפה. המנהלת מודיעה לה שהשנה גם היא תשתתף באימוני כיתת הלילה, כדי

תיכון לילה.

סי ג'י דוהרטי.
תרגום: שרון פרמינגר.
ספרי עליית גג-ידיעות
אחרונות-ספרי חמד,
סדרת פרוזה עשרה, 2012,
421 ע'.

ללמוד להגן על עצמה. במסגרת האימונים נדרשים התלמידים לחקור זה את זה כחשודים אפשריים בריגול. גם בספר הזה ממשיכה אלי להתלבט ביחסיה הרומנטיים ובמשיכתה אל שני מחזריה, להתמודד על מקומה החברתי מול נערה שמתנכלת לה ולהיחלץ מסכנות ומתקפות אלימות. בנוסף עליה להבין לאיזה צד משתייכים אחיה כריסטופר, שנעלם לפני זמן רב מבית המשפחה ומבקש לגייס אותה למאבקו, וסבתה רבת הכוח.

ספר פנטזיה המשלב היסטוריה, פולקלור, אהבה, מתח והרפתקה. מיקי בת ה-16 עוברת לגור בפנימייה לאחר מות הוריה. בני כיתה לועגים לה ודוחים אותה והיא מוצאת מפלט בספרייה. בעודה קוראת בספר, היא מוצאת עצמה במפתיע בארמון המלכה ליאונורה הנמצא באי סרדיניה במאה ה-14. לחרדתה היא מגלה שהאותיות נמחקו מהספר שקראה ושאין לה אפשרות לשוב לעולם שממנו באה. בהדרגה היא מסתגלת לחייה החדשים ורוכשת לעצמה חברים נאמנים ומיומנויות חדשות. פייטרו, בנו של הבזיר הראשי של הממלכה, מופקד על ביטחונה כמלווה אישי שלה. עד מהרה השניים מתאהבים זה בזו ועוברים יחד חוויות והרפתקאות, חושפים קשר בגידה במלכה ובבעלה השבוי בממלכת ארגון השכנה ומשתתפים במלחמה שפורצת בין הממלכות לאחר שחרור המלך. מיקי, גיבורת הסיפור, הופכת מנערה תמימה וחסרת ביטחון למנהיגה אמיצה, שאינה מהססת לצאת לעזרת חבריה וללחום למען עקרונות של צדק. לקראת סיום שהותה באי מתברר לה שאביה לא נהרג, ושהוא ממתין שתחשוף את מקום הימצאו ותציל אותו. בעזרת מרתה, עוזרת המלכה, שמצליחה להשיב את האותיות לספר שהעביר את מיקי אחורה בזמן, היא חוזרת לפנימייה בישראל ומצליחה לחשוף רמז נוסף לגבי אביה. מיקי מחליטה לצאת למסע נוסף בזמן, הפעם לשיקגו של המאה ה-19. אליה מצטרפים אהובה פייטרו, שהגיע אליה ונערה נוספת מהפנימייה, שבעבר התנכלה לה וכעת מעמידה פנים שהיא רוצה בטובתה. הרומן המבוסס על תחקיר היסטורי, מחייה את התקופה והמקום באמצעות תיאורי לבוש, מאכלים, חיי היום יום, מנהגים ומחלות.

סיפורה של קבוצת מתבגרים חושף את תהליך השינוי העובר עליהם, את ההתפכחות מהראייה הילדותית, את היחסים המשתנים עם ההורים ועם החברים, את הכאב המלווה את גיל ההתבגרות ואת הלחצים החברתיים ויחסי הכוח הקיימים בתוך קבוצת בני הגיל. הצייר המרכזי של הספר קשור ביובא שבורח מהבית ונעלם למספר ימים. שלושה מבני כיתה מוצאים

הזמן השבור.

אריאלה בנקיר.
ידיעות אחרונות-ספרי
חמד, סדרת פרוזה עשרה
2012, 454 ע'.

לפעמים רגע אחד

מספיק.

מיה סביר.
כנרת, זמורה-ביתן, סדרת
סיפור מהעולם האמיתי,
2013, 288 ע'.

עצמם כמעורבים אפשריים במניע להיעלמותו ובוחנים את עצמם ואת מערכות היחסים שבתוכן הם מצויים. עומרי, שהיה חבר ילדות של יואב, מאשים עצמו שלא עזר ליואב מול אלכס, בן לעולים חדשים, הידוע כעושה צרות בכיתה, שהציק לו פעמים רבות. עומרי מתעמת עם אלכס באלמוות ובמקביל בוחן את יחסיו עם גיל חברתו. גיל היפה והמקובלת, סובלת מאז הולדתה של אחותה התינוקת מהשינויים במשפחתה ובתפקודם של הוריה. היא מבינה שנמאס לה להיות חלק מחבורת בנות הדוקה וכן שיחסי הזוגיות בינה לבין עומרי מיצו את עצמם. היא חושבת שאולי המפגש האחרון בינה לבין יואב יכול היה לגרום לו לברוח. רות הנמצאת בשוליים מבחינה חברתית, מחליטה לערוך שינוי חיצוני בחדרה ובהופעתה כחלק מהזהות האישית והחברתית שהיא רוצה לאמץ לעצמה. היעלמותו של יואב מקרבת אותה אל שלושת הגיבורים האחרים. בסיום הספר יתברר שהסיבה לבריחתו של יואב נעוצה בהחלטת הוריו לצאת שוב לשליחות בחו"ל, אבל בשובו הוא ימצא מערך חברתי שונה מזה שעזב. בשונה מספרי מתבגרים רבים, הספר מתפתח בקצב איטי במטרה לאפשר לקורא לעקוב אחר תודעת הגיבורים ועולמם הפנימי.

המספר ישמעאל לזר בן הארבע-עשרה מספר בגוף ראשון ובלשון רוויה הומור אירוני, על התמודדותו הממושכת עם בארי, בן כיתתו הבריון וחבריו, המציקים לו במהלך שנת הלימודים בכיתה ח'. בצד האירועים הקשים, המביכים והכואבים, זוכה ישמעאל בכמה חברים חדשים, בזכותו של ג'יימס, נער יוצא דופן שמגיע ללמוד בכיתתו. בארי מתגרה בג'יימס כבר ביומו הראשון בכיתה בצורה אלימה ובוטה, אך ג'יימס עונה לו ללא פחד ומסביר שלאחר שעבר ניתוח להסרת גידול ממוחו, הוא אינו מצליח עוד לחוות פחד. בעקבות סיפורו והתנהגותו מתייחסת הכיתה אל ג'יימס בהערכה והוא מצליח לסחוף אותם אחריו לעידוד קבוצת הספורט המקומית ואף להקמת קבוצה שתשתתף בפורום הוויכוחים של בתי הספר. ישמעאל חסר הביטחון נענה לבקשתו של ג'יימס לשמש מזכיר הקבוצה, אך נאלץ בהמשך להחליף מתמודד שחלה ולהשתתף בתחרות הוויכוחים, למרות שהמשימה מעוררת בו חרדה גדולה. במהלך האירוע נגרמת לו מבוכה גדולה בהקשר לאירוע שכולל רמיזות מיניות, אך למרות זאת הוא זוכה בהמשך לידידותה של נערה שהוא מעריץ. עלילת הספר מתארת את חיי בית הספר, מאירה מספר דמויות של מורים וחושפת את ההתמודדויות החברתיות ואת מחיריהן. שנת הלימודים עוברת על ישמעאל בשילוב של

אל תקרא לי ככה!

מייקל ג'ררד באוור.
ספר לכל, 2013, 269 ע'.

אירועים קשים ומשמחים, כשבסופה עליו להתמודד עם היעדרותו של ג'יימס ועם החשש שמחלת הסרטן שלו חזרה. הספר שזכה בפרס מועצת ספרי הילדים של אוסטרליה, מסתיים באופטימיות המגלמת את מסריו המחזקים של הספר.

לחטיבה העליונה

רומן ביוגרפי המתאר פרקים מקורות חייו של חיים נחמן ביאליק כילד, כנער וכגבר צעיר ההופך למשורר הלאומי. עלילת הספר מתארת את ילדותו הקשה של ביאליק, שהתייתם מאביו, חי בעוני, נחשב ל"קשה תפיסה" ול"לא יוצלח" והושם ללעג על ידי חבריו ב"חדר". לאחר מות אביו הוא נסמך על שולחנם של אחרים והיה נתון לחסדיהם. הספר עוקב אחר ביאליק הצעיר והבוגר הנקרע בין דת להשכלה, בין אהבתו לאשתו, מניה, לאהבתו לנשים אחרות, ומלווה את נדודיו בין תרבות היידיש לתרבות העברית ובין הגולה לארץ ישראל. הספר מחייה וממחיש תקופות, אורחות חיים ומראות של המקומות בהם מתרחשת העלילה וכן מביא את קולותיהם של הסופרים ואישי הציבור של התקופה כדוגמת אחד העם, רבניצקי, טשרניחובסקי, ש"י עגנון, שלונסקי, אורי צבי גרינברג ואחרים. בסיום כל פרק מצורף פרק הרחבה הכולל הסבר למושגים, לדמויות ולאירועים היסטוריים וכן שירים שכתב ביאליק בתקופה המתוארת בפרק. כך נקשרים השירים במידע הביוגרפי וההיסטורי והופכים להיות מובנים ומשמעותיים יותר לקורא.

רומן מותח ומעורר מחשבה, ראשון מתוך טרילוגיה, המסתייכת לז'אנר ספרי הדיסטופיה. הספר מתאר חברה עתידנית המחולקת לחמישה פלגים, שכל אחד מהם מקדיש את עצמו לטיפוח ערך מסוים: כנות, הקרבה עצמית, אומץ לב, ידידות, אוריינות. בני השש-עשרה מחויבים לבחור פלג שאליו ירצו להשתייך ולהקדיש לו את חייהם. בחירתם של המועמדים מעידה על אישיותם וקובעת את זהותם. ביאטריס, גיבורת הספר, צריכה להחליט אם היא בוחרת להישאר עם משפחתה בפלג 'הקרבה עצמית' שבו התחנכה, או ללכת בעקבות נטיית לבה. בחירתה להצטרף לפלג 'אומץ לב' דורשת ממנה לעמוד באימונים קשים ומפחידים, לגלות את כוחותיה הפיזיים והנפשיים, להבין מי הם חבריה ומי הם אויביה ולהתעמת עם בני משפחתה. קשר רומנטי שמתפתח בינה ובין אחד ממפקדיה מעמת אותה עם הדבר שהכי

אומרים אהבה יש:

סיפורו של חיים

נחמן ביאליק.

גלילה רון-פדר-עמית.
מודן, 2012, 392 ע'.

מפוצלים.

ורוניקה רות.
תרגום: נילי לוי. הקיבוץ
המאוחד, 2012, 394 ע'.

מפחיד אותה בשלב זה של חייה והוא קיום יחסי מין. לאחר שהיא הופכת ללוחמת ועוברת בהצלחה את מבחני הסיום של הפלג, מתבררת לה מזימה נוראה של הכת השלטת והיא נאלצת לגייס את כל כוחותיה כדי להציל את האנשים שהיא אוהבת. הספר מעלה שאלות של זהות, חברות, קשרי משפחה ודילמות של גיל ההתבגרות.

רומן התבגרות מרתק העוסק בהתנגשות ערכים ובדילמות מוסריות, על רקע מאבקה של המחותרת בצפון אירלנד בשנות ה-80 של המאה העשרים, למען הינתקות מהשלטון הבריטי והצטרפות לרפובליקה העצמאית של אירלנד. בפתחת הספר חושף פרגוס, נער בן 18, גופת ילדה הטמונה באדמת הכבול הסמוכה לגבול, כאשר הוא חופר שם עם דודו. לאחר בדיקה משטרתית מתברר שהגופה שייכת לתקופה קדומה. למקום מגיעה מדענית עם בתה המתבגרת והן מזמינות את פרגוס להיות שותף לתהליך המחקר. בלילות הוא חולם על הילדה המתה ובחלומותיו הוא משחזר את עברה הכואב של הילדה, שנפלה קורבן לאלימות. בימים הוא מתכוון לבחינות הבגרות, לומד נהיגה עם דודו, מתאמן בריצה וחווה אהבה ראשונה ומבלבלת. במהלך אימוניו הוא מתיידד עם חייל בריטי שהוא פוגש בנקודת הגבול. אחיו הבכור של פרגוס כלוא באשמת פעילות במחתרת ומצטרף לשובתי הרעב הדורשים מתן זכויות לאסירים הפוליטיים. פרגוס מבקר עם אמו בכלא בניסיון לשכנע את האח להפסיק את השביתה המסכנת את חייו. כאשר בחור מהעיירה לוחץ על פרגוס להעביר חבילות לצדו השני של הגבול במהלך ריצותיו, פרגוס מסרב. הוא חושש שהחבילות מכילות חומר נפץ ואינו רוצה להיות שותף לפעילות שתביא לפגיעה בחפים מפשע ובנוסף, אינו רוצה להוסיף להוריו דאגה. הבחור משכנע אותו שבתמורה לעזרתו ראשי המחתרת ילחצו על האח לחדול משביתה הרעב. כשהאח מאבד את ההכרה האם לוחצת שיזינו אותו בניגוד לרצונו ופרגוס ואביו עומדים בפני דילמה מוסרית קשה. הסיפור מלווה את פרגוס בתקופה הקשה בחייו, שבה עליו לקבל החלטות כבדות משמעות. בסיום הספר הוא מגלה שדודו היה מעורב בפעילות המחתרת ושהוא אחראי לפגיעה באנשים. באמצעות עלילת הספר מבקרת המחברת את מלחמות הדת והמאבקים המדיניים ומוחה כנגד הקורבנות שמלחמות אלו גובות. הספר ממחיש את מורכבותה של המציאות ואת מורכבותם של בני אדם, ומעביר מסרים הומאניים בדבר האפשרות לקרבה וידידות בין אנשים שונים הנמצאים משני צדי המתרס.

ילדת הביצות.

שיבון דואד.

תרגום: יחיעם פדן.

הקיבוץ המאוחד-ספרית

פועלים, סדרת מפרש,

2012, 302 ע'.

הישרדות.

אלכס מורל.

תרגום: בועז וייס. מודן,
סדרת נוער, 2013, 209 ע'.

ג'יין בת ה-17 יוצאת מהמוסד בו היא מאושפזת לאחר ניסיון התאבדות, לחופשת חג המולד בבית אמה, אולם מתכננת לבלוע במהלך הטיסה כדורים ולשים קץ לחייה. במהלך הטיסה המטוס מתרסק וג'יין מוצאת עצמה על פסגת הר מושלג כניצולה יחידה יחד עם בחור נוסף. עלילת הספר מלווה את מאבק ההישרדות שלהם מול מדרונות קרח קפואים, סכנת קיפאון, מיעוט מזון ופציעה ואת מערכת היחסים וההתקשרות הרגשית המתפתחת ביניהם. השניים משתפים זה את זה באובדנים הקשים שחוו בחייהם ולהפתעתה מגלה ג'יין שהיא רוצה לחיות. התמודדותה של ג'יין עם האירועים המציאותיים חושפת גם את עולמה הפנימי ואת הטראומה הנפשית המלווה אותה מאז מותו הפתאומי של אביה. לאחר פציעתו הקשה של פול, עליה להמשיך במסעה לבדה ולגלות את כל הכוחות שלא ידעה שמצויים בתוכה. ספר מותח, מרתק לקריאה המשאיר רושם לזמן רב.

מסובך.

לורי האלס אנדרסון.

תרגום: ארוז אשורב. כנרת,
זמורה-ביתן, סדרת סיפור
מהעולם האמיתי, 2012,
223 ע'.

רומן התבגרות אמריקאי נוקב, שבמרכזו נער המספר בגוף ראשון ובסגנון ייחודי, המשלב את קולו החיצוני והפנימי, על התמודדותו על מקומו בזירה החברתית בבית הספר התיכון. טיילור, שהיה תלמיד רגיל ולא מקובל חברתית, מרסס כתובת גרפיטי בבית הספר ונענש בביצוע עבודות שירות במהלך חופשת הקיץ. הוא נמצא בתקופת מבחן מטעם המשטרה, אך מרגיש שאורבים לו. כשמלכת השכבה, בתו של המעסיק של אביו, נמשכת אליו הוא מוצא עצמו במרכז התעניינותם של בני השכבה, אך בו בזמן הוא גם מאוים ע"י אחיה של הנערה, ומואשם בהפצת תמונות אינטימיות של הנערה ממסיבה שבה שניהם השתתפו. טיילר מנסה להוכיח שהוא לא האשם ושדווקא נהג כלפיה בהגינות ובאחריות. האווירה בבית משפחתו קשה: אביו מתייחס אליו ואל אמו ואחותו בנוקשות ובקשיחות. הוא מאיים לשלוח את טיילור לפנימייה צבאית אם לא יצליח לשפר את ציוניו ואת התנהגותו בבית הספר. כשחברו הטוב של טיילור מתחיל לצאת עם אחותו הצעירה, טיילור צריך להסתגל לשינוי ביחסיו אתם. בייאוש הוא שוקל לברוח מהבית ולשים קץ לחייו באמצעות האקדח של אביו, אך אז הוא מתעשת ומחליט לקחת אחריות על חייו. הוא מתעמת עם הנערים שתקפו אותו ועם מנהל בית הספר, ומעז לעמוד מול אביו ולהטיח בפניו את טענותיו. הספר מסתיים באווירה אופטימית לאחר שחידש את יחסיו עם חברו הטוב והגיע להידברות רגשית עם אביו. הספר מושך מאוד לקריאה, חושף את עולמם של מתבגרים על מורכבותו, מאבקיו, כאביו ולבטיו,

וחוקר שאלות של זהות, מאבקי כוח משפחתיים, חברתיים ומגדריים ואת הסטריאוטיפ של הנערה כאובייקט מיני.

ספר בסדרה שבמרכזה סאלי לוקהארט, צעירה בריטית עצמאית ונועזת שחיה בשלהי המאה ה-19 בלונדון. בספר הנוכחי סאלי בת עשרים, מנהלת עסק מצליח ליעוץ פיננסי, גרה בבית גדול בחברת שני ידידיה ומגדלת את בתה שנולדה לה מאהובה, שנהרג טרם שהספיקו להינשא. יום אחד היא מקבלת מכתב מאדם התובע חזקה על רכושה ועל בתה הקטנה, בטענה שהפרה את נישואיה עמו. סאלי פותחת בחקירה ומגלה שרישום הנישואים שלה לאותו אדם זויף. מר פאריש, התובע, מצליח לנצח במשפט ולגרום לסאלי להפסיד את ביתה ואת כספה. היא בורחת עם בתה ונודדת בין מקומות שונים, תוך שהיא מנסה להמשיך לאסוף מידע לגביה ולהילחם על זכויותיה. היא חוברת לגולדברג, צעיר יהודי סוציאליסט, שהוא עיתונאי שמתפקד כמנהיג עממי, המנסה לגלות מי מנצל את המהגרים היהודים המגיעים בהמוניהם ללונדון ממזרח אירופה, לאחר שנמלטו מאימת הפוגרומים בארצות הולדתם. הספר פורש את אוירת התקופה, את האנטישמיות המתעוררת למול קשיי חייהם של המהגרים ועבודתם בסדנאות היזע, ניצול נערות ונשים צעירות לזנות, גביית סכומים מופקעים לשכר דירה ומתן שכר עבודה עלוב לעובדים. בנוסף, הספר מתעד את ההתייחסות השוביניסטית והמפלה כלפי נשים באותה התקופה. עלילת הספר מותחת ומלאה תפניות מפתיעות, מעשירה את הקוראים במידע היסטורי ומעבירה מסרים פמיניסטיים.

סאלי לוקהארט - נקמת הטיגריס.

פיליפ פולמן.

תרגום: יעל אכמון.

זמורה-ביתן, 2012, 431 ע'.

